

KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA

Tiistaina 14.3.2023, kello 9.00-11.00.

Kokous järjestettiin etäyhteydellä Teams-alustalla.

Osallistujat***Varsinaiset jäsenet***

Puheenjohtaja Tanja Suni, ympäristöministeriö YM

Ecosystem Lead Ilmari Absetz, Business Finland, poistui asiakohdan 6 aikana

Ryhmäpäällikkö Lauri Solismaa, Geologian tutkimuskeskus GTK

Professori Jouko Rikkinen, Helsingin yliopisto, poistui asiakohdan 6 aikana

Tutkijatohtori Teea Kortetmäki, Jyväskylän yliopisto

Professori Ilkka Ratinen, Kestävyyspaneeli

Yliopistontutkija Jukka Jokimäki, Lapin yliopisto

Johtaja Pasi Sihvonen, Luonnontieteellinen keskusmuseo LUOMUS, poistui asiakohdan 6 aikana

Ylijohtaja Jarkko Koskinen, Maanmittauslaitos

Tiede- ja toiminnanjohtaja Katja Bargum, Maj ja Tor Nesslingin säätiö

Päällikkö Tuula Kurikka, Metsähallitus, poistui asiakohdan 8 aikana

Ympäristöneuvos Johanna Niemivuo-Lahti, maa- ja metsätalousministeriö MMM

Styrelsemedlem Torgny Backman, Natur och Miljö, saapui asiakohdan 5 aikana ja poistui asiakohdan 6 aikana

Tutkijatohtori Julia Kemppinen, Oulun yliopisto

Tutkimusjohtaja Paula Horne, Pellervon taloustutkimus PTT, poistui asiakohdan 6 aikana

Aida Almakari, Pohjola-Nordenin nuorisoliitto

Johtava asiantuntija Lasse Miettinen, Sitra, saapui asiakohdan 5 aikana

Tiedeasiantuntija Harri Hautala, Suomen akatemia

Ympäristöjohtaja Tarja Söderman, Suomen kuntaliitto ry, poistui asiakohdan 8 aikana

Biodiversiteettiasiantuntija Jukka-Pekka Jäppinen, Suomen Luonnonsuojeluliitto

Johtaja Aino Juslén, Suomen ympäristökeskus Syke

Vastuullisuusjohtaja Pirita Lindell, Teknologiateollisuus ry

Erikoistutkija Tytti Pasanen, Terveystieteiden tutkimuskeskus THL

Kehittämispäällikkö Jukka Muukkonen, Tilastokeskus

Yliopistotutkija Juulia Räikkönen, Turun yliopisto

Johtava asiantuntija Eeva Furman, valtioneuvoston kanslia, VNK

Suojelun neuvonantaja Jussi Nikula, WWF Suomi, saapui asiakohdan 3 aikana

Eriyisiasiantuntija Joonas Lehtomäki, ympäristöministeriö YM, saapui asiakohdan 5 aikana ja poistui asiakohdan 6 aikana

Kansanedustaja Saara-Sofia Sirén, ympäristövaliokunta, poistui asiakohdan 6 aikana
Apulaisprofessori Anna Törnroos, Åbo Akademi

Pysyvä asiantuntija

Erityisasiantuntija Suvi Borgström, ympäristöministeriö YM

Sihteeri

Tutkija Marianne Aulake, Suomen ympäristökeskus Syke

Varajäsenet

Head of Bio and Circular Finland Outi Suomi, Business Finland, poistui asiakohdan 6 aikana

Apulaisprofessori Pirjo Kristiina Virtanen, Helsingin yliopisto, poistui asiakohdan 6 loppuksi

Tutkija Sari Juutinen, Ilmatieteen laitos, saapui asiakohdan 5 aikana ja poistui asiakohdan 6 aikana

Yliopistontutkija Teemu Tahvanainen, Itä-Suomen yliopisto, saapui asiakohdan 3 aikana

Akatemiatutkija Antti Eloranta, Jyväskylän yliopisto

Professori Reetta Toivanen, Kestävyyspaneeli, poistui asiakohdan 6 aikana

Tutkimuspäällikkö Riikka Venesjärvi, Luonnonvarakeskus LUKE

Kansainvälisten asioiden koordinaattori Hanna Paulomäki, Suomen Luontopaneeli, poistui asiakohdan 6 aikana

Osastonjohtaja Juha Oksanen, Maanmittauslaitos

Professori Niko Soininen, Maj ja Tor Nesslingin säätiö

Jerdi Skottman, Pohjola-Nordenin nuorisoliitto, saapui 9.06

Johtava tiedeasiantuntija Jaana Lehtimäki, Suomen akatemia, saapui asiakohdan 5 aikana

Dosentti Kari Kaunisto, Turun yliopisto

Kansanedustaja Petri Huru, ympäristövaliokunta

Organisaatiot, jotka eivät olleet edustettuina

Ilmastopaneeli, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusjärjestö MTK ry, Metsäteollisuus ry,

Ruokavirasto, Saamelaiskäräjät, sosiaali- ja terveysministeriö STM, Svenska

lantbruksproducenternas centralförbund SLC, ulkoministeriö UM ja valtiovarainministeriö VM.

KOKOUKSEN ASIALISTA

1. Kokouksen avaus

Suni avaa kokouksen ajassa 9.05.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksytään ilman muutoksia.

3. Ilmoitusasiat

Aulake ilmoittaa, että kuukausi sitten Tiedekulmassa järjestetty *Miten juurrutamme luonnon arvot osaksi päätöksentekoa* -tilaisuus sujui todella hyvin, ja olemme saaneet siitä hyvää palautetta. Tekstitetty tallenne laitetaan vielä jakoon, kunhan se valmistuu. Uusi jäsenistö on myös päivitetty työryhmän sivuille.

4. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen (2/2022) pöytäkirja hyväksytään ilman muutoksia.

5. Uusien jäsenien nimitys

Nimitämme asettamiskirjeen ja ensimmäisen kokouksen välissä vaihtuneet jäsenet. Kestävyyspaneelin uudeksi jäseneksi nimitetään professori Ilkka Ratinen ja varajäseneksi professori Reetta Toivanen. Suomen Luontopaneelin uudeksi varajäseneksi nimitetään kansainvälisten asioiden koordinaattori Hanna Paulomäki, ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen varajäseneksi johtava asiantuntija Martin Täubel.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC:n tulisi nimetä uusi varsinainen jäsen. SLC:n edustaja ei ole paikalla kokouksessa.

Muitakin vuoden vaihteessa nimitettyjä uusia jäseniä esittäytyy: Anna Törnroos-Remes Åbo Akademiasta, Pirita Lindell Teknologiateollisuus ry:stä, Jukka-Pekka Jäppinen Suomen luonnonsuojeluliitosta, Katja Bargum Nesslingin säätiöltä, Eeva Furman VNK:sta, Aino Juslén Sykeltä, Jukka Jokimäki Lapin yliopistosta, Jerdi Skottman Pohjola-Nordenin nuorisoliitosta, Juulia Räikkönen Turun yliopistosta, Tarja Söderman Kuntaliitosta, Marja Järvenpää Sitralta, Aida Almakari Pohjola-Nordenin nuorisoliitosta, Kari Kaunisto Turun yliopistosta, Julia Kempainen Oulun yliopistosta, Juha Oksanen Maanmittauslaitokselta, Saara-Sofia Sirén ympäristövaliokunnasta, Jukka Muukkonen Tilastokeskukselta, Jaana Lehtimäki Suomen Akatemialta, Torgny Backman Natur och Miljöltä, Harri Hautala Suomen Akatemialta, Jouko Rikkinen ja Pirjo Kristiina Virtanen Helsingin yliopistosta, Pasi Sihvonen Luonnontieteellisestä keskusmuseosta sekä Ilmari Absetz ja Outi Suomi Business Finlandilta. Myös työryhmän pysyvä asiantuntija Suvi Borgström ympäristöministeriöstä ja sihteeri Marianne Aulake Suomen ympäristökeskukselta esittäytyvät.

6. Vuoden IPBES-kalenteri

Aulake kertoo tulevista kommenttikierroksista.

- *Transformative Change* (TC) -kierros loppuu 17.3.
- Plenaryn dokumentit tulevat (hallituksille suunnatulle) kierrokselle 3.7.-7.8.:
  - *Invasive alien species* (IAS) -raportti: viimeinen versio raportista ja SPM
  - Uudet työohjelmaan ehdotetut teemat (Bureaun ja MEP:n raportti)
  - IPBESin työryhmien työjärjestykset
  - IPBESin kauden väliarviointi
- Kommenttien perusteella muokatut "Chair's notes" -versiot tulevat delegaatioiden jäsenten saataville lähempänä täysistuntoa.
- Syksyllä mahdollisesti ensimmäinen kierros *Business and Biodiversity* -raportista, mutta tästä ei ole varmaa tietoa, voi mennä myös ensivuoden puolelle.

Aulake esittelee myös IPBESin arviointiprosessin pääpiirteet. Havainnollistava kuva ehdotetaan lisättäväksi myös työryhmän sivuille.

Borgström alustaa täysistunnon hallituksen vaaleista (*bureau*, käydään täysistunnon aikana). IPBESin pysyviin elimiin kuuluu sihteeristö, täysistunnon hallitus, Multidisciplinary Expert Panel MEP ja itse täysistunto (sekä tukena työryhmät). Haku uudelle kaudelle on auki huhtikuun loppuun. Bureaun kausi kestää kolme vuotta ja siihen kuuluu kaksi jäsentä kultakin YK:n alueelta (joiden joukosta valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat). Bureau on hallinnollinen elin, jonka tehtäviin kuuluu järjestää täysistunnot, valvoa työohjelman toteutumista ja yhteistyötä esimerkiksi biodiversiteettisopimuksen kanssa. Kyseessä on vaativa ja aikaa vievä korkean profiilin työ. Nykyisistä kahdesta WEOG:n

(Western Europe and Others Group) Bureaun jäsenestä, Douglas Beard (US) on ilmoittanut halustaan jatkaa toiselle kaudelle, ja voimme olettaa hänet sille valittavan. Julia Marton-Lefevre (FRA) on jättäytymässä pois, joten teoriassa WEOG-alueelta olisi yksi paikka auki, mielellään naisehdokkaalle. Suomen potentiaalisen ehdokkaan saaminen läpi vaatisi kovaa lobbausta ja todella korkeatasoista ehdokasta. Otamme ehdotuksia vastaan, ja olisi viisasta asettaa vain yksi ehdokas. Hakemus tulee jättää sihteeristölle 28.4. mennessä. Viestimme asiasta.

Furman toteaa, että avoimuus on viestinnässä tärkeää, ja tieto siitä, että nyt on mahdollista vaikuttaa siihen, mihin IPBES tulee painottumaan jatkossa. Sovitaan, että Aulake laittaa vielä sähköpostilla linkin tiedotteeseen ja jäsenet levittävät tietoa hausta omissa organisaatioissaan.

Borgström kertoo myös tulevasta täysistunnosta: IPBES-10 järjestetään Bonnissa 28.8.-2.9.2023 ja sen isännöi Yhdysvallat. Delegaatio tulee nimittää ja sen tulee ilmoittautua 30.6. mennessä.

IPBES-10:ssä käsiteltävät asiat:

- *Invasive alien species (IAS)* -raportin hyväksyminen
- IPBES-IPCC yhteistyö
- Budjetti
- Ehdotukset uusiksi temaattisiksi tai metodologisiksi arvioinneiksi
- Hallituksen (bureau) jäsenten valinta
- Muut käytännön asiat: sihteeristö raportti työohjelman toteutumisesta, työryhmien mandaatti ja työohjelmat (valmiuksien parantamisen, tiedon ja datan, perinteisen tiedon sekä politiikkakeinojen ja mallintamisen osalta), sekä paneelin tehokkuuden parantaminen.

Valmistautumiseen kuuluu EU-koordinaatioon osallistuminen ja heinä-elokuussa tapahtuva viimeinen kommenttikierros, sekä epämuodollinen online-kokous näkemysten vaihtamiseksi.

Pohdimme erityisesti IAS-raporttiin liittyen työryhmän seuraavaa kokousta, jonka yhteydessä pitäisimme työpajan raportin tärkeimmistä teemoista. Kurikka pohtii, että vieraslajit vaikuttavat niin talouteen, terveyteen, monimuotoisuuteen kuin sektoreittainkin, ja yksi lähestymistapa raporttiin on näiden teemojen näkökulmasta. Ottaen huomioon, että saamme SPM:n uuden version nähdäksemme vasta kesken kesäloman, 3.7., voisimme pitää työpajan elokuun ensimmäisellä viikolla.

7. Tulevat tilaisuudet raporteihin liittyen

Suni alustaa. Työryhmä on järjestänyt webinaareja ja seminaareja IPBESin uusimpiin raporteihin liittyen, mm. biodiversiteetin ja pandemioiden yhteydestä (Biodiversity and Pandemics Workshop Report), luontokadon ja ilmastonmuutoksen

yhteenkietoutuneisuudesta (IPCC-IPBES Workshop Report), ja nyt viimeksi luonnon monien arvojen juurruttamisesta päätöksentekoon (Values Assessment). Nyt pöydällä olisivat viimekesänä valmistunut *Sustainable use of wild species* -raportti ja tulevassa täysistunnossa valmistuva *Invasive alien species* -raportti. Voisimme varautua pitämään säännöllisesti syksyisin suuremman Tiedekulma-tilaisuuden, ja mahdollisesti pienemmän webinaarin sen lisäksi.

Bargum kysyy, tuleeko myös näistä raporteista suomennokset ja/tai Suomen oloihin sopeutus, kuten Values-raportista, ja onko Values-tilaisuuden vaikuttavuudesta tietoa. Hanna Paulomäki Luontopaneelilta tekee tätä Suomen oloihin sopeutusta, mutta ei ole tässä kohtaa kokousta paikalla tarkentamassa asiaa. Ainakin toisesta raportista (todennäköisemmin IAS) tulisi suomenkielinen julkaisu. Suni vastaa vaikuttavuuteen, että kyseessä on pidempi vaikuttavuusketju, ja ainakin ministeriön sisällä on oltu aiheesta kiinnostuneita; raporttia on hyödynnetty mm. tulevaisuuskatsauksessa. Seminaarilla oli myös hyvät katsojaluvut. Aulake kertoo aiemmasta ajatuksesta pitää SUWS-raportista webinaari metsästyskauden alussa syksyllä (sillä sen sovelluspinta Suomeen on rajallisempi), ja IAS-raportista suurempi Tiedekulma-tilaisuus myöhemmin loppuvuodesta. Päätämme tehdä näin.

8. Työryhmän työjärjestys ja yhteiset käytännöt

Suni pyytää työryhmän mielipidettä kokouskäytäntöihin ja aikatauluihin, sekä tuleviin kommenttikierroksiin reagoimiseen. Päätämme jatkaa nykyisellä mallilla, eli kokoustamme tarvittaessa ja kokousajankohta valikoituu Doodlen avulla. Päätimme ylemmässä asiakohdassa pitää kokouksen yhteydessä työpajan IAS-raportista täysistuntoon valmistautumiseksi elokuun ensimmäisellä viikolla. Sitä seuraavan kokouksen kohdalla työryhmä kannattaa, että odotamme tietoa *Business and Biodiversity* -kommenttikierroksen ajankohdasta, ja pidämme työpajan ja kokouksen sen mukaan (tämä voi olla vasta 2024 puolella). Tulevat työpajat päätetään työryhmän kannatuksesta pitää läsnäkokouksina. Totuttuun tapaan työryhmän keskuudesta valitaan pienryhmien fasilitaattorit ja ryhmä ohjaa itseään työpajassa.

Suni kertoo, että IPBESin työllä on vaikutusta kansalliseen päätöksentekoon, mm. uudessa luonnonsuojelulaissa ja ympäristöministeriön tulevaisuuskatsauksessa on viitattu IPBESiin. Borgström jatkaa, että IPBESin sivuilla on tietokanta siitä, miten raporteja on hyödynnetty eri maissa.

9. Muut esille tulevat asiat

Ei muita esille tulevia asioita.

10. Kokouksen päättäminen

Suni päättää kokouksen ajassa 10.51.